

Skapat av (Efternamn, Förnamn, org) Johansson Andreas, PRvl Konsult	DokumentID [DokumentID]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]
Fastställt av [Fastställt av (person)]	Dokumentdatum 2015-06-30	Version 0.10
Dokumenttitel Uppfyllande av tillåtlighetsvillkor 3, avseende energi och luft		

Inledning

Som villkor för anläggandet av Västlänken har regeringen ålagt Trafikverket att "... efter samråd med berörda myndigheter, upprätta en plan som redovisar de åtgärder som ska vidtas för att så långt möjligt begränsa energianvändning samt utsläpp av klimatpåverkande gaser och luftföroreningar i samband med byggande och drift av Västlänken. Planen ska även redovisa de åtgärder som ska vidtas för att säkerställa att miljö kvalitetsnormerna för luftkvalitet inte överskrids. Planen ska hållas aktuell. Planen ska redovisas till Länsstyrelsen i Västra Götalands län och Göteborgs kommun senast vid den tid – innan byggnadsarbetena påbörjas – som länsstyrelsen och Trafikverket kommer överens om." (Villkor 3, Tillåtlighetsprövning enligt 17 kap. miljöbalken av utbyggnad av Västlänken, Göteborgs kommun). Som motiv till villkoret anges att byggnation och drift av Västlänken kommer att leda till utsläpp av klimatpåverkande gaser och luftföroreningar och att Trafikverket ska ge hög prioritet till dessa frågor vid planering, byggnation och drift av Västlänken.

Utgångspunkter

Målet med denna handlingsplan är att beskriva de arbetsmetoder som kommer att användas i projekt Västlänken i syfte att säkerställa att:

- Projektets klimatpåverkan och energianvändning så långt möjligt minimeras.
- Projektets utsläpp av luftföroreningar så långt möjligt minimeras.
- Miljö kvalitetsnormer för luftkvalitet inte överskrids på grund av projektet.

I handlingsplanen ska även ansvarsgränser mellan de olika aktörerna i projektet definieras samt vilka handlingar som kommer att tas fram när anges.

Omfattning

Detta dokument syftar till att redovisa hur Trafikverket avser att utföra arbetet med att uppfylla villkoret avseende energi, klimat och luft i projektets kvarvarande skeden. I detta dokument redovisas inte detaljer kring hur mycket utsläpp som uppstår, vilka konkreta åtgärder som vidtas etc. Detta redovisas i projektets energi- och klimatkalkyl respektive luftutredning, vilka utgör separata handlingar som en del av projektets plan enligt tillåtligheten, se bilaga 2.

Aktiviteter

Aktiviteter som ska utföras under projektets skeden, vem som utför dem samt när de utförs i förhållande till tidplan redovisas i bilaga 1.

Ansvar

Nedan definieras ansvarsrollerna för energi, klimat och luftfrågorna i projektet. Rubriken **entreprenör** innefattar alla de olika företag/intressenter som avtal sluts med.

Trafikverket

Ansvarar för övergripande styrning, planering, samordning och uppföljning arbetet med klimat, energi och luftfrågor i projektet. Ansvaret gäller alla projektets skeden inklusive driftskede.

Trafikverkets ansvar omfattar:

- projektövergripande klimat-, energi- och luftkalkyler

DokumentID [DokumentID]	Ev. ärendenummer [Ärendenummer]	Version 0.10
-----------------------------------	---	------------------------

- kontakter med myndigheter
- kravställning på entreprenörer
- mätningar av omgivningspåverkan
- genomförande av eventuella kompletterande åtgärder på anläggningen
- samordning av forsknings- och utvecklingsprojekt.

Entreprenör (på uppdrag av Trafikverket)

Entreprenören är ansvarig för aktuella frågor inom ramen för upphandlat projekt. Entreprenörens ansvar omfattar:

- upprättande av energi- och klimatplan
- uppfyllande av miljökrav i FU
- kontroller i arbetsområdet
- detaljstyrning av transporter
- åtgärder mot damning och utsläpp från arbetsplatsen.

Uppföljning

Under projektets skeden kommer samrådsmöten att hållas kontinuerligt. Samrådsmötena hålls mellan Trafikverket, Göteborg stad och Länsstyrelsen i Västra Götalands län i syfte att informera om hur arbetet med energi, klimat och luftkvalitet fortskrider.

Under byggskedet kan även samordningsmöten mellan Trafikverket och de olika entreprenörerna för att samordna åtgärder avseende luftkvalitet komma att hållas. Syftet med samordningsmötena kommer vara att säkerställa en entreprenadövergripande samordning samt erfarenhetsåterföring mellan delentreprenaderna.

Energi- och luftplanerna kommer att hållas aktuella fram till byggstart och kommer tillsammans med övriga dokument som anges i bilaga 2 att utgöra plan enligt villkor 3 i tillåtighetsbeslutet. I bygg- och driftskede kommer uppföljning istället att ske i form av mätningsprogram med utvärderingar och eventuella åtgärdsrekommendationer.

Trafikverket utreder hur arbetet med uppföljning och kontroll av entreprenörens energi, klimat och luftkvalitetsarbete kommer att bedrivas.

Bilagor

Bilaga 1	Tidsplan, villkor 3
Bilaga 2	Innehåll i plan enligt tillåtligheten, villkor 3
Bilaga 3	Mötesplan, villkor 3

Relaterade dokument

- Regeringsbeslut - Tillåtlighetsprövning enligt 17 kap. miljöbalken av utbyggnad av Västlänken, Göteborgs kommun (Regeringen, 2014-06-26).

Ändringslogg

Fastställd version	Dokumentdatum	Ändring	Namn

Tidplan	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027 o fr	
Planskede	Upprättande järnvägsplan, tillståndsansökan enligt MB		Fastställd plan och tillstånd vattenverksamhet											
Projekteringskede	Projektering och upphandlingar													
Byggskede				Byggskede										
Driftskede				Driftskede										
Trafikverket	Kravställning upphandling													
	Revidering av luftkalkyl													
	Kontrollprogram, omgivningspåverkan luft													
	Samordning													
	Bakgrundsmätningar, luftkvalitet													
Projektör	Kravställning klimat och energi i teknisk utformning													
			Reviderade klimat- och energikalkyler											
	Optimering av anläggning													
Byggentreprenör				Kontroller av luftkvalitet vid arbetsområde										
				Genomförande av luftkvalitetsförbättrande åtgärder										
				Uppföljning av klimatpåverkan och energiförbrukning										
Samrådspart enl. regeringsbeslut	Samrådsmöten ca 3 ggr/år (se mötesplan)													
			Handlingsplan enligt tillåtlighet presenteras sept. 2017											
				Samrådsmöten energi och klimat vartannat år										
			Samrådsmöten luftkvalitet 2 ggr/år											
	Handlingar som tas fram 2015 * Rev. Klimat- och energikalkyl ¹ * Innehåll i energiplan * Kalkyl, luftkvalitet * Kontrollprogram luftkvalitet, basmätning	Handlingar som tas fram 2016 * Rev. Klimat- och energikalkyl ¹	Handlingar som tas fram 2017 (byggstart) * Rev. Klimat- och energikalkyl * Åtgärdsprogram luftkvalitet * Kontrollprogram luftkvalitet, byggskede * Arbete utfört i plan- och projekteringskede	Handlingar som tas fram under byggskede: * Årsrapporter, luftkvalitet * Kontrollprogram luft, driftskede										Handlingar som tas fram under driftskede: * Årsrapporter, luftkvalitet (inledningsvis)

¹ Om anläggningen förändrats

När planskedet är slut vill vi veta:

- * Klimat/energikalkyl för planerad anläggning
- * Modellerad luftkvalitet i drift och byggskede

När projekteringskedet är slut vill vi veta:

- * Referensnivåer för luftföroreningar kring arbetsområdet
- * Referensnivåer för luftföroreningar vid framtida ventilationstorn
- * Uppdaterad klimatkalkyl för den anläggning som kommer att byggas

När byggskedet är slut vill vi veta:

- * Klimatkalkyl uppdatera för utförd anläggning
- * Luftkvalitetspåverkan under byggskede med utvärdering av modeller och åtgärder

Under driftskedet vill vi veta:

- * Om åtgärder för inomhusluft krävs
- * Om åtgärder för utomhusluft krävs
- * Potential för minskning av klimatpåverkan

BILAGA 2

Fastställt av

[Fastställt av person NY]

Dokumentdatum

2015-06-25

Version

0.1

Skapat av

Johansson Andreas, PRvl

Projektnamn

 Västlänken och Olskroken
planskildhet

Uppfyllande av tillåtlighetsvillkor 3, avseende energi och luft - innehållsförteckning

Innehåll i plan enligt tillåtligheten

<i>Handling</i>	<i>Innehåll</i>	<i>Målgrupp</i>
Plan enligt tillåtligheten	Vad gör Trafikverket när	Trafikverket och entreprenörens projektledning

Bilagor

PM Klimat- och energikalkyl med åtgärdsprogram	Underlag för projektets styrning av klimat- och energikrav.	Trafikverket, tillsynsmyndighet
PM Innehåll i entreprenörens energiplan	Trafikverkets krav på vad som ska ingå i entreprenörernas energiplaner.	Entreprenör
PM Kalkyl, luftkvalitet	Modellering som utgör underlag för projektets styrning av luftkvalitetskrav.	Trafikverket, tillsynsmyndighet
PM Åtgärdsprogram luftkvalitet	Handlingsplan för åtgärder för förbättrad luftkvalitet i bygg- och driftskeden.	Trafikverket, entreprenör
PM Kontrollprogram luftkvalitet, byggskede	Projektövergripande kontrollprogram för luftkvalitet i byggskedet.	Trafikverket, entreprenör, tillsynsmyndighet
PM Kontrollprogram luftkvalitet, driftskede	Projektövergripande kontrollprogram för luftkvalitet i driftskedet.	Trafikverket (underhåll), tillsynsmyndighet
PM Arbete utfört i planeringskede	Redovisning av utfört arbete i plan- och projekteringskede (upphandlingsmodell, bortvalda alternativ)	Tillsynsmyndighet

Fastställt av

[Fastställt av person NY]

Dokumentdatum

2015-06-25

Version

0.1

Skapat av

Johansson Andreas, PRvl

Ärendenummer

[Ärendenummer NY]

Mötesplan för tillåtlighetsvillkor 3
Mötesplan för tillåtlighetsvillkor 3

Mötesnr	Datum	Kl	Huvudtema	Mötesfokus*
1	2014-11-27		Generellt villkor 3	
2	2015-03-26		Generellt villkor 3	
3	Sep 2015	1 h	Luftkvalitet	Reviderad kalkyl för byggskede
4	2015-10-20	13-15	Generellt villkor 3	Syftet med villkoret Innehåll i planen enligt tillåtligheten Fortsatt arbetet med villkor 3
5	2016-02-24	2 h	Klimat- och energi	Kravställning entreprenör
	2016-05-30	1 h	Luftkvalitet	Extra möte Presentation reviderad luftkalkyl, byggskedet
6	Höst 2016	2 h	Luftkvalitet	Kontrollprogram byggskede
8	Okt 2016	2 h	Klimat- och energi	Reviderad klimatkalkyl
7	Feb 2017	2 h	Luftkvalitet	Kontrollprogram, driftskede Åtgärder i byggskede
8	Maj 2017	2 h	Klimat- och energi	Bortvalda åtgärder
9	Okt 2017	3 h	Generellt villkor 3	Redovisning av plan enligt tillåtligheten Planering arbete med villkor 3 i byggskedet

**Mötesfokus kan komma att förändras beroende på vilka behov som framkommer på mötena.*

Alla möten hålls på Trafikverkets projektkontor på Kruthusgatan 17, Göteborg.

